

CZU 027.52/.54(478-25):070(478)=135.1

UN DIPTIC BIBLIOGRAFIC

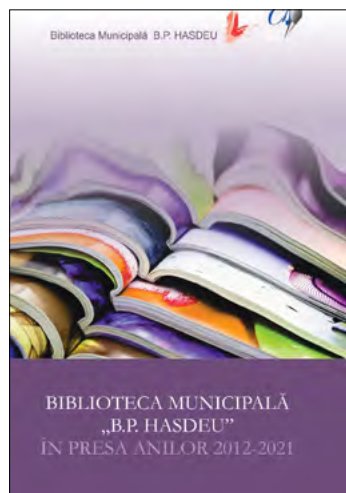
*Maria PILCHIN,
formator, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*

10 ani de BM în presă

În anul 2024, a apărut bibliografia *Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu în presa anilor 2012-2021*, care reflectă activitatea unei instituții culturale emblematice în contextul publicistic și sociocultural din Republica Moldova. Lucrarea a fost elaborată de Secția „Memoria Chișinăului” din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (BM). Ediția a fost îngrijită de dr. Mariana Harjevschi, alcătuitoarea fiind Taisia Foiu, contribuitoare – Irina Ceban, iar redactor științific – dr. conf. univ. Lidia Kulikovski.

Deja din cuprinsul lucrării deducem organizarea sa clară și bine structurată. Volumul se deschide cu două articole introductive semnate de personalități marcante ale domeniului. Dr. Mariana Harjevschi oferă un portret instituțional succint și bine articulat, explicând necesitatea unei bibliografii ce relevă colaborarea prodigioasă a BM cu mass-media în scopul consolidării memoriei organizaționale. Dr. conf. univ. Lidia Kulikovski creionează o imagine într-o abordare retrospectivă, subliniind valoarea acestei lucrări în consolidarea identității BM.

Bibliografia propriu-zisă este structurată cronologic (cuprinzând perioada 2012-2021) și include articole și mențiuni în presă care consemnează evenimentele notabile, proiectele, programele, serviciile și rolul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în viața cultural-formatoare a comunității chișinăuene. Aceste texte sunt semnate de jurnaliști și oameni de cultură, unii făcând parte din echipa bibliotecii, alții venind cu o receptare din afară. Abordarea cronologică permite urmărirea evoluției instituției în timp, iar cele 3137 de descrieri bibliografice constituie o arhivă valoroasă a imaginii publice a bibliotecii. Ediția reprezintă o continuare a eforturilor inițiate în

2002 de a centraliza toate publicațiile despre bibliotecă, fiind publicată cu ocazia aniversării a 145 de ani de la fondarea acesteia.

Un alt punct forte al lucrării este prezența a șase tipuri de indexuri: de nume, subiecte, denumiri geografice, biblioteci, culegeri și publicații periodice. Acestea facilitează accesul rapid la informație, fiind utile atât cercetătorilor, bibliotecarilor, cât și cititorilor interesați de un aspect specific ca acesta, pentru a-l utiliza drept model pentru documentarea altor instituții similare. Acestea configurează și un set de procedee și stiluri de management în a-și promova activitățile culturale de către subdiviziunile BM.

Volumul este o resursă inestimabilă pentru studii în domeniul biblioteconomiei și comunicării instituțiilor bibliotecare. Acesta semnalează exemple de bune practici și poate inspira inițiative și proiecte noi de promovare în presă și în alte medii publice. Prin documentarea detaliată a activității bibliotecii, lucrarea devine un instrument de referință pentru cercetări ulterioare. De asemenea, lucrarea evidențiază migrarea publicațiilor din format tipărit în format digital, adaptându-se astfel la tendințele contemporane de documentare. Este de remarcat complexitatea detaliilor incluse și acuratețea informațiilor, ceea ce ridică această bibliografie la nivelul unui barometru comunicațional, care captează toate schimbările din viața instituției, reflectând mișcările tectonice care se produc și care transformă echipa BM.

Lucrarea se distinge prin complexitate și valoare documentară. Argumentul și studiile introductive oferă un context amplu, iar partea bibliografică este bine structurată și ușor de utilizat. Indexurile adaugă un plus de funcționalitate, transformând bibliografia într-un instrument indispensabil pentru bibliotecari, cercetători și iubitori de cultură, în general, și de instituția bibliotecii, în particular. Această ediție, cuprinzând aproape un deceniu de activitate a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, este un omagiu adus continuității și inovației, înveșnicind meritele acestei instituții de prestigiu și subliniind contribuția sa la dezvoltarea culturală și educațională a comunității.

Lucrarea nu doar arhivează trecutul unei instituții culturale în intersectarea sa cu media, ci și deschide noi perspective pentru cercetări viitoare în domeniul biblioteconomiei, subliniind în același timp importanța adaptării la transformările tehnologice și cultural-cognitive din epoca postumanistă (augmentare prin dimensiunea virtuală și tehnologică).

Cartea pentru copii editată în Republica Moldova

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a publicat un volum bibliografic intitulat *Cartea pentru copii editată în Republica Moldova (2011-2020): (Index cumulativ)* (ARC, 2024). Proiectul e la a patra ediție. Autoarele Sabina Dodul și Elena Cugut, responsabilă de ediție Eugenia Bejan, redactorii Lilia Tcaci și Marcel Gherman au constituit un grup de lucru care s-a adevărit a fi mai mult decât eficient la nivel conceptual și de realizare.

Este vorba de o bibliografie dedicată cărților pentru copii publicate în Republica Moldova între anii 2011 și 2020, abordarea fiind cronologică și tematică. Volumul constituie o sursă bibliografică valoroasă nu doar pentru specialiștii din domeniul cercetării literare, editoriale și biblioteconomice (scriitori, autori, ilustratori, editori, bibliotecari, librari), ci și pentru cadre didactice, părinți, formatori nonformali sau orice cititor interesat de literatura pentru copii pentru a spori competența cognitivă și creativă a tinerei generații. Pe lângă acest aspect uzual, trebuie să subliniem misiunea strategică și impactul real al unei astfel de bibliografii. Mă refer la o strategie teleologică, futurologică, așa cum vorbim despre viitoarea generație. Adică, e vorba despre viitor. Și faptul că volumul va ajunge gratuit în multe biblioteci publice din Republica Moldova facilitează procesul de popularizare a cărții și autorilor de carte pentru copii.

Sarcina principală a unui astfel de volum este de a oferi o perspectivă sintetică, o panoramă axiologică, o frescă vastă și cuprinzătoare (a se citi: iconostas bibliofil sau graffiti postumanist, în funcție de paradigma estetică pe care o împărtășește receptorul acestui text) asupra producției editoriale din această perioadă, asupra preocupărilor și cererii în domeniul culturii cărții pentru copii, incluzând analiza subiectelor predominante, reperarea autorilor importanți, a scriitorilor valoroși, identificarea editurilor și altor instituții implicate și observarea tendințelor, proceselor și mișcărilor literare și culturale exponențiale.

Constatăm că avem în față o lucrare bine structurată, concepută într-un stil

enciclopedic și bibliografic. Conținutul informațional și noțional este împărțit în capitole ample, subdivizate în secțiuni specifice, ceea ce facilitează accesul la detalii și sprijină o utilizare eficace a acestei sistematizări.

Materialul informativ și clasificator al volumului, pe lângă faptul că trece în inventar producția de carte pentru copii, o și conectează la o diversitate de teme. Această abordare interdisciplinară sporește relevanța și aplicabilitatea publicației: bibliotecarii îl pot folosi pentru alcătuirea colecțiilor tematice, organizarea de expoziții tematice tradiționale și netradiționale și pentru ghidarea utilizatorilor-cititori; profesorii îl pot întrebuința ca instrument pentru găsirea de resurse educaționale valoroase de uz în sala de clasă; cercetătorii beneficiază de o bază pentru analize statistice, comparative sau pentru studii mai aprofundate de istorie și critică literară națională și universală sau mondială (termen care se impune tot mai mult).

Diversitatea domeniilor acoperite denotă faptul că bibliografia e relevantă pentru utilizatori din diverse domenii. Științe sociale și umaniste: etica, religia, politica și economia sunt explorate ca dimensiuni ale culturii generale. Științe exacte: incluziunea disciplinelor precum matematica, fizica sau chimia sugerează o utilitate educațională științifico-cognitivă (auxiliarele, existând însă și o necesitate stringentă de publicații de popularizare a științei). Artă și literatură: capitolele dedicate artei și divertismentului aduc un echilibru între educație și recreere, subliniind importanța jocului în formarea unui copil (impunându-se nevoia imperioasă de cărți de lecturi extracurriculare).

Esențial pentru viitorul utilizator este faptul că publicația acoperă metodologic un câmp vast de interese. Lucrarea îmbină discipline fundamentale precum filozofia, etica sau religia cu subiecte de utilizare imediată, precum educația (familială, extracurriculară, cultural-artistică), medicina sau agricultura. Secțiunile dedicate limbii, cultivării vorbirii și literaturii, lexicografiei, istoriei și criticii literare sunt deosebit de detaliate, semnalând totodată faptul că piața de carte din Republica Moldova este încă logocentrică (centrată pe patrimoniul literar și lingvistic).

Indexurile reprezintă caracterul practic al publicației și se dovedesc a fi un ghid de mare utilitate pentru explorarea volumului. Ele contribuie la contextualizarea materialelor bibliografice. Lista

editurilor devine și o resursă pentru studii de piață și cercetări editoriale de marketing și business al cărții.

Carte este o lucrare complexă și bine structurată, fiind nu doar o resursă informativă despre cărțile pentru copii din Republica Moldova, ci și conturând un context sociocultural și educațional amplu în care apar cărțile (ne referim la teza că societatea creează cărțile, dar și ele o (re)creează la rândul lor). Bibliografia funcționează ca un instrument indispensabil pentru specialiști și un punct de referință pentru înțelegerea tendințelor și evoluțiilor din domeniul editorial, literar, educațional (dedicat celor mici), dar și biblioteconomic (reflectând transformările survenite în aria standardelor bibliografice de redactare și citare). O carte de vizită a bibliografiei și cercetării în domeniul cărții pentru copii din Republica Moldova.

CZU 725.945(478-25)(092)(048.83)=135.1

CHIȘINĂUL ÎN PLĂCI MEMORIALE – LIANTUL DINTRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

Raia ROGAC

Pe 19 septembrie 2024, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău, a avut loc lansarea catalogului-album *Chișinăul în plăci memoriale*. Cele două autoare ale volumului – dr. Lidia Kulikovski și Ana Răileanu – și-au propus să ofere celor interesați o lucrare laborioasă, de amploare, în absolută premieră. Ideea s-a născut acum 20 de ani și în aceste două decenii ambele au colaborat, ajutate fiind de o întreagă echipă de susținere pentru a studia, a căuta și a descrie cele 438 de plăci memoriale ale Chișinăului.

Evenimentul s-a bucurat de un public numeros și competent (pictori, sculptori, arhitecți, scriitori, oameni de știință, istorici, ziariști etc.), dar și de vorbitori excepționali, cunoscători și experți ai domeniului. Moderatoarei evenimentului, doamnei Elena Ungureanu, i-a fost lesne să conducă manifestarea, fiind în cunoștință de cauză, având calitatea de redactor în procesul de pregătire, declarând că a citit cu multă atenție manuscrisul.

Cartea de format mare, cu o copertă elaborată de artistul plastic Valeriu Herța, conține 427 de pagini, fiind structurată în